

T.C.
EGE ÜNİVERSİTESİ

LİSANS PROGRAMLARI DEĞERLENDİRME ÖLÇÜTLERİ

EGE ÜNİVERSİTESİ AKREDİTASYON DESTEK KOMİSYONU

Sürüm 2.0 – Aralık 2019

GİRİŞ

Bu ölçütler, paydaşların beklentilerini karşılamak üzere Ege Üniversitesi'ndeki lisans programlarının kalite güvencesini sağlamayı ve bu programların sürekli iyileştirilmesini desteklemeyi amaçlamaktadır. Her ölçüt, programın bireylere, topluma ve mesleğe karşı olan sorumluluklarını yerine getirme yönünden niteliğini değerlendirmede temel oluşturmaktadır. Bir lisans programının değerlendirilmesi için başvuruda bulunan yükseköğretim kurumu, bu belgede yer alan ölçütleri karşıladığını kanıtlamakla yükümlüdür.

TANIMLAR

Her ne kadar kurumlar kendi farklı terminolojilerini kullanabilirlerse de, belirlenen ölçütleri temel alarak yapılan değerlendirmelerde aşağıdaki temel tanımların tutarlı olarak esas alınması gerekmektedir:

i. Eğitim Programının Amaçları: Programın mezunlarından yakın bir gelecekte erişmeleri beklenen kariyer hedeflerini ve mesleki beklentilerini tanımlayan genel ifadeler.

ii. Program Çıktıları: Öğrencilerin programdan mezun oluncaya kadar kazanmaları gereken bilgi, beceri ve davranışları tanımlayan ifadeler.

iii. Ölçme: Eğitim programının amaçlarına ve program çıktılarına erişim düzeylerini saptamak üzere, çeşitli yöntemler kullanılarak yürütülen veri ve kanıt tanımlama, toplama ve düzenleme süreci.

iv. Değerlendirme: Ölçmeler sonucunda elde edilen verilerin ve kanıtların çeşitli yöntemler kullanılarak yorumlanması süreci. Değerlendirme süreci, programın eğitim amaçlarına ve çıktılarına erişim düzeylerini vermeli ve bu süreçte elde edilen veriler programı iyileştirmek üzere alınacak kararlar ve yürütülecek eylemlerde kullanılmalıdır.

v. Kredi: Bir kredi, yarıyıl boyunca her hafta düzenli olarak verilen bir saatlik (45-50 dakika) teorik dersin ya da yapılan iki veya üç saatlik uygulama veya laboratuvar çalışmalarının eğitim yüküne eşdeğerdir.

vi. AKTS Kredisi: Öğrenci iş yüküne dayalı olan ve Avrupa Kredi Transfer Sistemi olarak tanımlanan kredi.

vii. Paydaş: Eğitim kurumunun faaliyetlerinden, hedeflerinden, politikalarından ve aldığı sonuçlardan etkilenebilen veya bunları etkileyebilen kişiler, gruplar, organizasyonlar veya sistemler.

viii. İç Paydaş: Eğitim kurumundan etkilenen veya kurumu etkileyen kurum içindeki kişi, grup veya (varsa) ilgili/bağlı kuruluşlar. Eğitim programının hazırlanması, yürütülmesi ve

değerlendirilmesinin her aşamasında aktif rol alan tüm kurum çalışanları ile eğitim programına katılan öğrenciler, öğretim elemanları, kurum yöneticileri ve kurumun idari personeli.

ix. Dış Paydaş: Eğitim kurumundan etkilenen veya kurumu etkileyen, kurum dışındaki kişi, grup veya kuruluşlardır. Eğitim programının hazırlanması, yürütülmesi, değerlendirilmesinin her aşamasında aktif rol almayan ancak görüşlerine başvuru alan meslek örgütleri, mezunlar, mezunların çalıştıkları kurumların yöneticileri, toplum ve ilgili diğer sivil toplum kuruluşları gibi taraflardır.

x. Yaşam Boyu Öğrenme: Bireyin yaşamı süresince üstleneceği roller, içinde bulunacağı durumlar ve ortamlarda güvenle, yaratıcılığa dayalı ve zevkle uygulayabileceği mesleki ve sosyal bilgi, beceri ve değer anlayışı sağlayan sürekli gelişim sürecidir.

DEĞERLENDİRME ÖLÇÜTLERİ

1. Eğitim Programının Amaçları

1.1. Her lisans programı için eğitim amaçları tanımlanmış olmalıdır. Amaçlar, varsa o alandaki program eğitim amaçları tanımına uymalıdır. Üniversitenin, fakültenin ve bölümün öz görevleriyle uyumlu olmalıdır. Amaçlar, programın iç ve dış paydaşlarını sürece dahil edecek şekilde belirlenmelidir.

1.2. Eğitim programı amaçları, kolayca erişilebilecek şekilde yayımlanmış olmalıdır.

1.3. Eğitim programı amaçları, iç ve dış paydaşlarının gereksinimleri doğrultusunda uygun aralıklarla güncellenmelidir.

1.4. Eğitim programının amaçlarına ulaşıldığını belirlemek ve belgelemek için esas alınan bir değerlendirme süreci kurulmalı ve işletilmelidir. Bu süreç yardımıyla programın eğitim amaçlarına ulaşıldığı kanıtlanmalıdır.

2. Program Çıktıları

2.1. Program çıktıları, Türkiye Yükseköğretim Yeterlilikler Çerçevesi (TYYÇ), varsa ilgili alanın yeterlilikleri ve Ulusal Çekirdek Eğitim Programı (ÇEP) ile uyumlu bilgi, beceri ve yetkinlikler ile 21. yüzyıl anahtar yetkinliklerini kapsayacak şekilde tanımlanmalıdır. Lisans programları, eğitim programının amaçlarıyla tutarlı olmak koşuluyla kendilerine özgü ek program çıktıları tanımlayabilirler.

2.2. Program çıktıları kolayca erişilebilecek şekilde yayımlanmış olmalıdır.

2.3. Program çıktısına ulaşma düzeyini belirli aralıklarla değerlendirmek ve belgelemek için kullanılan bir değerlendirme süreci oluşturulmuş ve işletiliyor olmalıdır.

2.4. Mezuniyet aşamasına gelen öğrencilerin program çıktılarında öngörülen bilgi, beceri ve davranışları kazandıkları kanıtlanmalıdır.

3. Eğitim Programı

- 3.1. Her programın, eğitim amaçlarını ve çıktılarını destekleyen bir öğretim planı (müfredatı) olmalıdır.
- 3.2. Eğitim programı içinde yer alan derslerin öğretim planlarında kazanım, içerik, içeriğin sunulmuş yöntemi ve değerlendirme süreçleri arasında tutarlılık bulunmalıdır.
- 3.3. Kullanılan eğitim programı modeli (Derse Dayalı, Probleme Dayalı, Komite Sistemi, Entegre Eğitim vb.) her yarıyıl itibarıyla tanımlanmış olmalıdır.
- 3.4. Eğitim programında yer alan derslerde öğrenme çıktılarına uygun çeşitli öğretim yöntem ve teknikleri (anlatım, problem çözme, soru cevap, aktif öğrenme, sunum, laboratuvar çalışması, alan çalışması, grup çalışması vb.) kullanılmalıdır.
- 3.5. Öğrencilerin ders, laboratuvar ve uygulama gibi öğrenme etkinlikleri farklı yöntem ve tekniklerle ölçülmeli ve değerlendirilmelidir.
- 3.6. Eğitim programında, öğrenme-öğretme sürecinin değerlendirilmesi için bütünlük bir program değerlendirme sistemi kurulmuş ve işletiliyor olmalıdır.

4. Öğrenciler

- 4.1. İlgili program, eğitim programının amaçları, özellikleri, kurumsal insan gücü ve alt yapısına uygun olarak öğrenci sayısını belirliyor ve talep ediyor olmalıdır.
- 4.2. Öğrencilerin kabulünde göz önüne alınan gösterge(ler) izlenmeli, bunların yıllara göre gelişimi/değişimi değerlendiriliyor ve bu değerlendirmeler iç ve dış paydaşlar ile paylaşılıyor olmalıdır.
- 4.3. Öğrencilerin eğitim-öğretim süreçlerine ilişkin hak, görev ve sorumlulukları tanımlanmış ve ilgili yönetmelik, yönerge ve kararlar yayımlanmış olmalıdır.
- 4.4. Yatay ve dikey geçiş yoluyla öğrenci kabulünde, varsa çift ana dal veya yan dalda başka kurumlardan ve/veya programlardan alınmış dersler ve kazanılmış kredilerin tanınmasında esas alınan mevzuat, ilke ve kurallar ayrıntılı olarak tanımlanmış, belgelendirilmiş ve uygulanıyor olmalıdır.
- 4.5. Belirli bir politika ve plan çerçevesinde öğrencilere ulusal ve uluslararası değişim fırsatları sunulmuş ve bu konuda idari destek sağlanmış olmalıdır.
- 4.6. Öğrencileri ders ve kariyer planlaması, hak ve sorumlulukları konularında yönlendiren akademik danışmanlık hizmeti veriliyor olmalıdır.
- 4.7. Öğrencilerin sosyal, kültürel, sanatsal ve sportif olanaklar ile sağlık, psikolojik danışma ve rehberlik hizmetlerine erişebildikleri gösterilmelidir.
- 4.8. Öğrencilerin eğitsel, mesleki ve kişisel-sosyal gelişimlerini destekleyen olanaklar sunulmalıdır.

4.9. Güncel iletişim araç ve ortamları kullanılarak sürekli ve düzenli etkileşim sağlanmalıdır.

4.10. Nitelikli ve etkin öğrenci temsiliyetini sağlayan kurumsal bir sistem kurulmuş ve işletiliyor olmalıdır.

4.11. Öğrencilerin mezuniyetine karar verebilmek için programın gerektirdiği tüm koşulların yerine getirildiğini belirleyen güvenilir yöntem ve süreçler geliştirilmiş ve uygulanıyor olmalıdır.

4.12. Mezunlar ile sürekli ve düzenli iletişimi sağlayan mekanizmalar kurulmuş olmalıdır.

5. Öğretim Kadrosu

5.1. Öğretim kadrosu, nicelik ve nitelik bakımından programın etkin bir şekilde yürütülmesini, değerlendirilmesini ve geliştirilmesini sağlayacak yeterlilikte olmalıdır.

5.2. Öğretim elemanı atama ve yükseltmelerinde akademik liyakati gözeten, fırsat eşitliği sağlayan yöntem ve ölçütler belirlenmiş ve kullanılıyor olmalıdır.

5.3. Öğretim elemanlarına mesleki alanda kendilerini yenilemeleri ve araştırma yapmaları için olanak sağlanmalıdır.

6. Alt Yapı ve Olanaklar

6.1. Büyük ve küçük gruplarla yapılan eğitim-öğretim etkinlikleri için sınıflar, amfiler, laboratuvarlar ve diğer donanım, eğitim amaçlarına ve program çıktıklarına ulaşmak için yeterli olmalıdır.

6.2. Kütüphane ve internet ya da diğer elektronik ortamlar üzerinden bilgiye erişim olanakları sunulmuş olmalıdır.

6.3. Öğrencilerin sosyal, kültürel, sanatsal ve sportif gereksinimlerini karşılayan ve bu yöndeki gelişmelerini destekleyen uygun altyapı ve olanaklar bulunmalıdır.

6.4. Gereksinimleri doğrultusunda, engelli bireylerin altyapı, donanım ve olanaklara erişimlerini sağlayacak düzenlemeler yapılmış olmalıdır.

6.5. Öğretim elemanlarının eğitim, araştırma ve akademik danışmanlık faaliyetlerini yeterli düzeyde gerçekleştirebileceği altyapı ve olanaklar sağlanmış olmalıdır.

7. Kurum Desteği ve Mali Kaynaklar

7.1. Program için gereken altyapıyı temin etmeye, bakımını yapmaya ve işletmeye yetecek mali kaynak sağlanmalıdır.

7.2. Programın gereksinimlerini karşılayacak idari, teknik ve destek personeli ile kurumsal hizmetler sağlanmalıdır.

8. Kurumsal Organizasyon ve Karar Alma Süreçleri

8.1. Yükseköğretim kurumunun organizasyonu ile niversite, fakülte, bölüm ve varsa diğeri alt birimlerin kendi içerindeki ve aralarındaki tüm yapı ve karar alma süreçleri, program çıktılarının gerçekleştirilmesini ve eğitim amaçlarına ulaşılmasını destekleyecek şekilde düzenlenmelidir.

9. Sürekli İyileřtirme

9.1. Değerlendirme ve sürekli iyileştirme sistemi oluşturulmuş ve kanıtlarla kayıt altına alınmış olmalıdır.